

بازارچه های استان کرمانشاه

مقدمه:

بازارچه مرزی همانطور که از نام آن پیداست مکانی است واقع در نقطه صفر مرزی که در کنار گمرک مجاز و طبق تفاهم نامه های منعقد شده میان دو کشور هم جوار، برای انجام تشریفات ترخیص کالا، تعیین شده است. صادرکننده در بازارچه مرزی به شخص یا اشخاص حقیقی و یا حقوقی گفته می شود که دارای کارت بازرگانی و یا مجوز صادرات بوده تا بتواند نسبت به صدور کالا از بازارچه های مرزی اقدام کنند، که در اصطلاح به آنان پيله ور یا تاجر گفته می شود.

بازارچه های مرزی در غرب کشور به دلیل هزاران کیلومتر مرز مشترک با دو کشور عراق و ترکیه در سالهای اخیر جایگاه ویژه ای پیدا کرده اند.

وضعیت نه چندان مطلوب کشاورزی و دامداری به عنوان دو شاخصه مهم اقتصادی در مناطق مرزی از یک طرف و سود آوری مبادلات مرزی، قاچاق و همچنین تحولات اخیر در عراق از طرف دیگر، اهمیت توجه به وضعیت این بازارچه ها و توسعه آنها را چند برابر کرده است.

به اعتقاد کارشناسان، بازارچه های مرزی در غرب کشور، نقش بسیار مهمی در اقتصاد خانواده های این شهرستانها داشته است و افرادی که چند سالی در این مناطق سکونت دارند، به بهبود وضعیت اقتصادی مردم منطقه اذعان خواهد کرد.

درآمد بازارچه های مرزی برابر آیین نامه هیأت دولت باید به حساب خزانه واریز تا در جهت هزینه های جاری و امور زیر بنایی، محوطه سازی انبار و باسکول بازارچه ها صرف گردد.

سوابق تاریخی مبادلات مرزی با شمال عراق

بنا به شواهد و آثار مستند تاریخی از زمان تشکیل دولت ماد و پس از آن که به زمان حاضر ختم می گردد مناطق غربی ایران و همچنین شمال و شرق عراق، جنوب شرقی ترکیه و بخشی از سوریه محل استقرار قبایل و ایلات کرد بوده است. این مناطق در هر دوره تاریخی وقایع سیاسی خاصی را به خود دیده اند. یکی از این وقایع تحولات دهه دوم قرن بیستم میلادی است که با تاثیرپذیری از شرایط جهانی و اراده قدرت های بزرگ درگیر در جنگ جهانی اول با تجزیه امپراطوری عثمانی در محدوده سیاسی برخی از کشورها مرزبندی فعلی به وجود آمده است.

اما علی رغم وجود این مرزبندی ها به دلیل جود عصبیت قومی و همجواری اکراد کشورهای سوریه ، عراق ، ایران و ترکیه و همچنین وجود نسبت های خویشاوندی ، ارتباط اقتصادی و فرهنگی در بین آنها همچنان و به طور مستمر در طول چند دهه اخیر برقرار بوده است.

تا دهه های میانی قرن بیستم زندگی ایلاتی و عشایری برخی از تیره های کرد سبب ماوی گزیدن مهاجران فصلی در خاک کشور همسایه و گذار از مرزهای سیاسی ترسیم شده فعلی و تجاری را ولو به شکل سنتی همراه داشته است. شاخص ترین این ارتباطات مربوط به رابطه بین کردستان ایران و عراق بوده است. زیرا علی رغم وقوع اتفاقات و جنگل های ناخوشایند در طی یک قرن اخیر (به ویژه در کردستان عراق) تبادل

کالا همواره در مرزهای طرفین صرف نظر از نحوه و یا حجم آن صورت پذیرفته است و قطعا هم ادامه خواهد داشت.

سیر تاریخی این ارتباطات نشان می دهد که از حدود سال ۱۳۳۰ هجری شمسی دولت های وقت ایران و عراق محدودیت هایی را در عبور و مرور غیر قانونی از مرزها به ویژه در شکل جمعی آن اعمال نمودند به دنبال این سیاست ،

مهاجرت ها در بین دو مرز تقریبا کنترل گردید و سبب اسکان و تابعیت برخی از عشایر کوچ رو گردید. اما اجرای این سیاست عملا دستگاه های دولتی (اعم از اجرایی و امنیتی) را در امر کنترل مرزها مواجه با مشکلاتی نمود به نحوی که عدم کارایی این سیاست ، نتوانست تردهای انفرادی ، مبادلات و قاچاق کالا را مانع شود .

در این برهه از روابط ، اوضاع اقتصادی و ارتباطی هر دو کشور ایران و عراق به ویژه وضعیت راه های ارتباطی دو کشور به نحوی بود که ساکنان مرزی دو طرف صادرات یا واردات از کشور همسایه را آسان تر، ارزان تر و مقرون به صرفه تر از مبادله با داخل کشور خود ترجیح دهند .

این دوره که به قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ختم می شود ، محدود به مبادله کالاهای بومی و مصرفی از قبیل چای ، توتون ، صابون ، البسه بومی ، کشمش ، خرما ، سیگار ، برگ سیگار و حبوبات بود.

در بین شهرهای غربی ایران به ویژه در مناطق کردنشین شهرهای سردشت، پیرانشهر، انویه، مریوان، بانه و پاره بیشترین ارتباط و مبادله را با کردستان عراق داشته اند .

این روند تا سقوط رژیم شاهنشاهی ادامه داشت و پس از آن با توجه به ماهیت خاص نظام و ارزش های انقلاب اسلامی، صادرات و واردات و اصولا روابط اقتصادی و بازرگانی خارجی تعریف و چهار چوب جدیدی پیدا کرد، به نحوی که جمهوری اسلامی ایران در روابط خارجی خود صراحتا برخی از کشورها چون آمریکا و اسرائیل را تحریم نمود و علاوه بر این، نوع کالاهای مجاز بای مبادله و همچنین مجازات های خاصی برای مبادله و یا تولید کالاهای ممنوعه تعیین نمود در این دوره که مصادف با شروع جنگ تحمیلی و مسائل داخلی کردستان ایران بود نظارت و کنترل قوای نظامی و انتظامی ایران بر بعد اقتصادی مرزهای همجوار با شمال عراق تضعیف گردید، به نحوی که فصل دیگری در ارتباطات تجاری بین ساکنان دو طرف مرز به وجود آمد ، از ویژگی های این دوره ورود بی رویه و غیر قانونی کالاهای تولیدی کشورهای آسیای شرقی از طریق کردستان عراق به کشور ایران بود .

عمده کالاهای وارده این دوره شامل کالاهایی چون شکر ، لوازم خانگی سبک ، لوازم صوتی ، البسه ، چای و بذور محصولات جالیزی بود . در این برهه واردات از طریق مرزهای کردستانات ایران بسیار فزون تر از صادرات بود ، دلیل عمده این تراز منفی هم وضعیت بحرانی کردستان ایران، عدم تولید کالا در این منطقه ، ترس صاحبان واحدهای تولیدی سایر مناطق کشور از سرمایه گذاری در کردستان، عدم اطمینان وصول مطالبات صادرات کالا به عراق و همچنین وجود کالاهای ارزان قیمت ، تشکیل و سودآور تولیدی کشورهای آسیای شرقی در شمال عراق بود اثرات عمده این وضعیت صرف نظر از بعد اقتصادی و اختلال در شبکه

تولید و توزیع و مصرف داخلی ، تضييع حقوق متعلق به دولت را نیز به همراه داشته است . پس از پایان جنگ، دولت ایران در صدد بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده برآمد . ولی کشور عراق با حمله به کویت و اشغال آن سودای غیر از بازسازی را در سر داشت.

این حمله تحولاتی عمیق در روابط اقتصادی و تجارت بین المللی متحمل شد بدین معنی که پس از بیرون راندن قوای نظامی عراق از کویت یورش ارتش عراق به شمال و جنوب این کشور بازداشته شد و با تصویب و اجرای طرح های ایجاد مدار پرواز ممنوع ، تحریم اقتصادی ، برنامه نفت در مقابل غذا و خالی شدن قوای دولت مرکزی در اداره شمال منافع سیاسی و اقتصادی دولت بعث محدود گردید.

با اختصاص ۱۳٪ از درآمد حاصل از فروش نفت عراق به منطقه شمال و توزیع ارزاق عمومی در مقابل فروش نفت زمینه برای افزایش صادرات کالاهای ایرانی فراهم گردید .

در این مقطع که نقطه آغاز آن به سال ۱۹۹۲ برمی گردد، کالاهایی چون ماشین آلات سنگین ، قطعات یدکی و دستگاه های فنی و صنعتی که بعثا دست اول بودند از طریق قاچاق یا با مجوز رسمی وارد کشور شده اند.

اما پس از یک سال از تاریخ مذکور به دلیل کاهش چشمگیر مبادله اقتصادی شمال با دولت مرکزی که در پی جنگ و ناامنی داخلی حادث شده بود و همچنین اعمال حربه ساقط کردن اعتبار اسکناس ۲۵ دیناری توسط دولت بعث که منجر به رکورد و ورشکستگی بسیاری از کسبه و تجار ایرانی و عراق گردید بار دیگر مصرف کالاهای ایرانی در منطقه شمال عراق رو به افزایش نهاد.

کوچ میلیونی مردم به عنوان تبعات جنگ خلیج فارس و اجرای عملیت نسل کشی رژیم بعث تحت عنوان انفال سبب اسکان و اقامت بسیاری از مردم شمال عراق در ایران گردید.

این اقامت ها از دیگر زمینه های موثر در آشنایی بیشتر با فرهنگ و ایجاد انگیزه مصرف کالاهای ایرانی بود . این اثرات و نیاز را می توان در حضور تجار کرد عراقی در شهرهای عمده ایران و همچنین حضور تجار غیر کرد ایرانی در شمال عراق مشاهده نمود.

همان طور که اشاره شد صادرات شمال عراق به ایران که عمدتاً به شکل قاجاق انجام می گرفت محدود به قطعات و ماشین آلات دست دوم، لوازم خانگی و صنعتی ، پارچه، موز، چای، برنج، سیگار و بلوریات بود که اغلب آنها تولید ملی عراق نبودند ولی در مقابل، صادرات کشور ما به منطقه مذکور (ولو به شکل قاجاق) حاکی از زنجیره فعالیت های تولیدی و اشتغال داخلی بود (و هست)، استمرار این مبادلات گردید که دولت در این مقطع زمانی با درک موقعیت و فرصت های پیش آمده در صدد برآید تا مبادلات موجود را قانونمند نماید و در مناطق مرزی کشور مکان هایی را تحت عنوان بازارچه های مشترک مرزی ایجاد نماید . تشکیل این بازارچه ها که در اجرای قانون مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۷۲ انجام شود سیزده استان مرزی کشور را شامل شد.

در استان کردستان به عنوان یکی از استان های مرزی و هم جوار با شمال عراق از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۸ سه بازارچه مرزی در سطح شهرستان های سقز، بانه و مریوان شروع به فعالیت نمودند.

علاوه بر بازارچه های مذکور ۶ بازارچه دیگر نیز در سایر استان های کردنشین غرب کشور تشکیل شدند که در حال حاضر در امر صادرات و واردات و تبادل کالا با شمال عراق فعالیت می کنند .

عمدتاً واردات و یا صادرات از طریق بازارچه های مذکور توسط پيله و ران ساکن در مناطق مرزی انجام می گیرد . رونق برخی از این بازارچه سبب شده تا تلاش هایی برای سامان دهی و توسعه مبادلات قانونی هم در بعد آماده سازی زیر ساخت ها و تاسیسات مورد نیاز و هم در بعد توسعه شبکه های تعاونی های مرزنشینان انجام گیرد .

گرچه هدف اصلی تشکیل این تعاونی ها تامین مایحتاج عمومی و اقلام مصرفی روستاهای مرزی بوده است و کالاهای وارداتی آن ها نسبت به پيله و ران و بازرگانان از معافیت هایی برخوردار است اما در هر حال واردات آن ها منوط به انجام صادرات قبلی است که این مهم نیز ضرورتاً از طریق مرز محل سکونت (بازارچه محل سکونت) صورت می گیرد .

علی رغم آن که تعاونی های مرزنشینان استان کردستان در مقایسه با سایر استان های مرزی کشور با تاخیری چند ساله تشکیل شده اند اما از زمان تاسیس آن ها که به سال ۱۳۷۹ بر می گردد رشد قابل توجهی داشته اند به طوری که تعداد آن ها در سه شهر مرزی استان با ۸ تعاونی و ۸۲۲۳۹ نفر عضو در سال ۷۹ به سیزده تعاونی با بیش از ۲۷۱۹۲۱ نفر عضو در سال ۸۱ رسیدند.

اولین اثر این رشد را صرف نظر از کنترل بهداشتی واردات و ایجاد درآمد برای مرزنشینان و دولت می توان در تاثیر آن بر میزان صادرات به شمال عراق ملاحظه نمود .

قابلیتها و مزیت های استان کرمانشاه

* برخورداری از آب و هوای متنوع، منابع فراوان آب و خاک مستعد کشاورزی سبب شده است که استان کرمانشاه از امکانات بالقوه بسیار بالایی برای توسعه کشاورزی (مخصوصا توسعه اراضی قابل کشت آبی)، گسترش و ارتقای توانمندی های دامپروری استان چه به صورت مستقل و چه به صورت مشترک با سایر فعالیتهای کشاورزی (با عنایت به ساختار اقتصادی استان که مبتنی بر کشاورزی و دامپروری است)، پرورش طیور و آبزیان، زنبورداری و تولید عسل، گیاهان دارویی و... بهره مند گردد. وجود دشتهای وسیع در نواحی سرد، معتدل و گرم و تولید محصولات سردسیری و نیمه گرمسیری مانند مرکبات و خرما در کمتر استانی مشاهده می گردد.

* استان کرمانشاه از لحاظ منابع طبیعی و کانیهای غیر فلزی بسیار غنی است و مزیت های فراوانی در این بخش دارد.

* وجود جاذبه های طبیعی، تاریخی و فرهنگی جهت توسعه فعالیت های گردشگری استان و امکان ایفای نقش به عنوان قطب گردشگری کشور.

* وجود قابلیتهای فیزیکی مختلف مانند فرودگاه، گمرکات و بازارچه های مرزی، راه های مواصلاتی مناسب، شهرک های صنعتی، پالایشگاه و... به عنوان عوامل اصلی در توسعه فعالیتهای تولیدی، مخصوصا در صنایع نفت و پتروشیمی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و برخی کانی های غیر فلزی با نگرش صادرات.

* قرار گرفتن استان کرمانشاه در میانه ی مهم ترین شهرهای کشورهای ایران و عراق با فاصله های حد اکثر ۵۵۰ کیلومتری از آنها.

* قرار گرفتن استان در مسیر کریدور شرق به غرب که از مهمترین کریدورهای ترانزیتی و مواصلاتی میان آسیا و اروپاست (جاده ابریشم سابق).

* مجاورت با کشور عراق (با حدود ۳۳۰ کیلومتر مرز مشترک) و ایفای نقش حیاتی به عنوان حلقه اتصالی محور ترانزیتی تهران - بغداد و همچنین برخورداری از گمرکات، پایانه ها و بازارچه های مرزی که باعث برتری نسبی این استان در عرصه مبادلات تجاری و ترانزیتی کشور شده است.

* اشتراکات و قرابت های فرهنگی، قومی، زبانی، مذهبی و تاریخی میان مردم استان با بخشی از ملت عراق.

* قرار گرفتن استان در فاصله مناسب از آبهای خلیج فارس و دسترسی به بنادر حاشیه آن.

* کاهش هزینه های صادرات به کشورعراق (و سایر کشورهای واقع در غرب ایران و حتی اروپا، در صورت اتصال راه آهن و جاده های این کشورها به یکدیگر و استفاده از بنادر کشورهایمانند سوریه، لبنان، ترکیه، عربستان و اردن) به دلیل نزدیکی و مجاورت جغرافیایی با آن

مشکلات و تنگنای اقتصادی کشور

- * بطور کلی صنایع مختلف کشور بر پایه تولید با نگرش صادرات ایجاد نشده اند. بعلاوه اکثراً از فناوری های قدیمی در فرایند تولید استفاده می گردد.
- * اعمال برخی قوانین نامناسب و غیر اصولی مانند اخذ عوارض و مالیات های نسبتاً سنگین و.. از بخش تولیدی و همچنین صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی که اصولاً موجب نگهداری سرمایه های آنها در بانک های خارجی می گردد.
- * اقتصاد نسبتاً سنتی کشور که بیشتر تفکرات درونگر در آن حاکم است.
- * عدم وجود شفافیت در سیاست های پولی، ارزی و مالیاتی کشور (سیاست های نامناسب ارزی)
- * کمبود نیروهای متخصص و کارآموده در بخش صادرات و عدم وجود برنامه های مدون و مداوم آموزشی برای صادرکنندگان.
- * نبود ابزارهای حمایتی مناسب از تولیدکنندگان و همچنین منسجم نبودن تشکل های صادراتی برای ساماندهی صادرات.
- * عدم ارائه مشوق های لازم و کافی جهت ورود تولیدکنندگان با نگرش صادراتی و یا جهت ارتقای تکنولوژی و دانش تولید صنایع فعال کنونی.
- * عدم تناسب و ارتباط مناسب میان ساختارهای سیاسی و اقتصادی کشور. (تحت الشعاع قرار گرفتن مسایل اقتصادی ورای مسایل و ملاحظات سیاسی)
- * عدم تبعیت و همخوانی برخی اقلام تولیدی با استانداردهای بین المللی (و بازار هدف).
- * وجود برخی محدودیت های وارداتی کشورهای خارجی ناشی از تحریم های بین المللی
- * وجود برخی موانع تعرفه ای کشورهای غیر عضو سازمان تجارت جهانی
- * بالا بودن هزینه های تولید و قیمت های تمام شده کالاهای صادراتی
- * وجود مشکلات در ارتباط با تأمین اعتبار و نقدینگی از بانکها جهت صادرات
- * عدم توان کشور در اعطای اعتبار مالی در مقایسه با کشورهای رقیب در بازارهای کشور هدف
- * عدم رعایت اصول صحیح و علمی در ارتباط با بسته بندی مشتری پسند (و لوکس)، مرغوبیت کم کارتن ها و... و همچنین در نظر نگرفتن شرایط فرهنگی کشور هدف مانند بکارگیری برخی نمادها و یا اصطلاحات و الفاظی که معنای ناپسندی در زبانهای عربی و یا انگلیسی دارد و... (شناخت ناکافی از فرهنگ کشور هدف)
- * عدم نظارت و کنترل اصولی و منضبط محموله های صادراتی از لحاظ تطابق کالاهای سفارش شده با کالاهای در حال صدور مانند کنترل وزن و محتوا، نشانه های درج شده روی کالا، گواهی های معتبر آزمایشگاهی در رابطه با سلامت فیزیکی، شیمیایی و میکروبی محصولات و...
- * عدم آگاهی مناسب بازرگانان از شرایط، قوانین و امکانات حاکم بر تجارت و اقتصاد کشور هدف (عراق)

- * نبود یک رهیافت و یا چشم انداز جامع و شفاف در سطح کشور در رابطه با کشورهای هدف (عراق) و عدم تعیین سازو کار متناسب مؤثر و عملی جهت نیل به اهداف ترسیم شده (در صورت وجود استراتژی در رابطه با یک موضوع خاص)
- * نبود مسئولیت واحد در بازارچه ها و پایانه های صادراتی (لزوم جمعیت و هماهنگی صلاحیت های نیروهای نظامی، ادارات، گمرکات، سازمانها و...)
- * ضعف ارتباط با سازمانها و نهادهای بازرگانی بین المللی
- * عدم آشنایی کافی با شبکه اینترنت و تجارت الکترونیک و همچنین عدم وجود زیرساخت های مناسب تجارت الکترونیک
- * بازاریابی و تبلیغات نامناسب و ناکارآمد
- * هزینه های نسبتاً بالای حمل و نقل کالاهای تولیدی در مناطق دور از بازار هدف. (لزوم توسعه حمل و نقل ارزان و سریع)
- * رضایت بخش نبودن امکانات صادراتی و رفاهی در گمرکات و پایانه های صادراتی
- * عدم برپایی کافی، مناسب، تخصصی و مطالعه شده نمایشگاهها، سمینارها، همایشها و انتشار جراید در رابطه با موضوع صادرات.
- * اطلاع رسانی نکافی در ارتباط با شناخت فرصتها و نیازهای بازارهای هدف و انتشار بولتن های اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی
- * عدم برگزاری دوره های آموزشی و جلسات مشاوره ای در ارتقای دانش تجار و همچنین جهت حضور در نمایشگاههای بین المللی.
- * پایین بودن ارزش افزوده برخی اقلام صادراتی و ضرورت توجه به صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالا و مخصوصاً انحصاری.
- * گسترش پدیده قاچاق. (مخصوصاً در ارتباط با صادرات)
- * کثرت سازمان ها و مراجع تصمیم گیری در امر صادرات و گاه عدم هماهنگی میان آنها
- * مسافرت های اجباری برخی فعالان حوزه صادرات به تهران و سایر شهرستانها جهت انجام برخی کارهای اداری صادرات.
- * وجود برخی مشکلات جهت اخذ مجوزهای صادراتی و تشریفات گمرکی.
- * نبود دیپلماسی مؤثر و کارا در تعامل با اقتصاد جهانی
- * نبود مراکز مناسب سفارش الکترونیکی و شبکه های بین المللی بانکداری الکترونیکی.
- * نبود ثبات نسبی در قوانین و مقررات بازرگانی خارجی
- * حرکت به سمت ایجاد واحدهای تولیدی در مناطق مرزی و امکان عرضه آزادانه و بدون عوارض و تعرفه های گمرکی محصولات آن به دو کشور (بجای توجه بیش از اندازه به توسعه بازارچه های مرزی).

احداث واحدهای صنعتی در مرز نقش بسزایی در ایجاد و برقراری امنیت و ثبات در مناطق همجوار ایفا می کند.

* احترام متقابل و رعایت قوانین جاری در کشورها (عراق)

- * لزوم انجام مطالعات کارشناسی توسط اداره استاندارد و تحقیقات صنعتی و سایر ارگانهای مرتبط
- * جلوگیری از نفوذ افراد فرصت طلب که برای بدست آوردن سود آنی، با صدور کالاهای نامرغوب علاوه بر تخریب وجه کالاهای ایرانی و صنایع کشور، موجب از دست دادن بازارهای خارجی نیز می گردد.
- * ایجاد بازار بورس برای برخی محصولات (مانند محصولات کشاورزی)

عمده مشکلات و تنگنای اقتصادی استان کرمانشاه

- * پایین بودن سرمایه گذاری های بخش دولتی و ضعف مالی بخش خصوصی
- * توسعه نیافتگی بخش صنعت و ساختار سنتی بخش های مختلف مانند کشاورزی، خدمات و...
- * ضعف نهادهای خدمات پشتیبانی تولید مخصوصا در زمینه های مشاوره ای و فنی و مدیریت
- * پایین بودن سطح مهارت نیروی انسانی و کمبود نیروی انسانی ماهر و متخصص
- * کمبود مراکز تحقیقاتی و عدم ارتباط آنها با مراکز تولیدی
- * عدم تناسب کمی و کیفی آموزش عالی با الزامات توسعه استان
- * ساختار نامتناسب اداری و اجرایی استان برای طرح استراتژی مؤثر در فرایند توسعه و پیگیری و اجرای آن

* گرایش بانکها به به فعالیتهای خدماتی (و نه تولیدی)

* کمبود واحدهای صنعتی بسیار بزرگ جهت و غلبه روش سنتی در تولید

* ساختار نامناسب و عدم ساماندهی بازارچه های مرزی

* عدم اتصال ریلی استان کرمانشاه به شبکه ریلی کشور

مشکلات عمده تجارت با عراق:

- مشکل حمل مضاعف کالا بویژه در محصولات غذایی و حساس.
- مشکل ارتباطات بانکی و گشایش اعتبارات اسنادی (LC)
- مشکل اخذ ویزا و سفر به بخش‌های جنوب و مرکز عراق.
- مشکل عدم دسترسی به اطلاعات بازار عراق.
- مشکل عدم سرویس دهی مطلوب صندوق ضمانت صادرات ایران از جمله اعتبار سنجی خریداران عراقی.
- مشکل تفاوت‌های استاندارد ایران و عراق با توجه به شرایط اقلیمی و مسایل ناشی از حمل و نگهداری کالا.
- نیاز به حمایت سیاسی دولت از تجار و سرمایه‌گذاران ایرانی در عراق.
- نیاز به ایجاد خط اعتباری بین دو کشور و اختصاص بودجه این خط به شرکت‌های فعال در بازار عراق در بخش خصوصی.
- نیاز به سازماندهی فعالین اقتصادی در عراق از طریق ایجاد تشکل‌های تخصصی.
- لزوم ساماندهی نمایشگاه‌های برگزار شده توسط ج.ا.ایران در عراق.
- لزوم تبدیل بازارهای پبله‌وری به بازار رسمی.
- لزوم حمایت از برندهای معتبر ایرانی در عراق.
- لزوم ایجاد مکانیزمی جهت جذب امکانات و تسهیلات صادراتی و اعطا به شرکت‌های فعال در بازار عراق.

راهکارها و پیشنهادات توسعه و نوسازی بخش بازرگانی و صادراتی

- * اعمال برخی سیاست های حمایتی در رابطه با صادرات مانند دامپینگ.
- * تسهیل تردد تجار به کشور های خارجی (مخصوصا عراق) و تشویق آنها برای حضور مستقیم در بازارهای هدف و آشنایی با وضعیت و شناسایی ویژگی های آن. (به عنوان نمونه در بازار عراق باید تجار را از مضرات توجه بیش از حد به یک استان خاص و غافل شدن از سایر استانها آگاه کرد)
- * آموزش مستمر آخرین روش های صحیح و اصولی بازاریابی و تبلیغات، متناسب با بازار هدف (عراق)
- * مطالعه علمی و بررسی مستمر بازارهای هدف (عراق) جهت شناسایی اهداف بازار و تغییرات آن و قرار دادن نتایج حاصله از این مطالعات در اختیار بخش تولیدی و صادراتی کشور جهت اعمال تغییرات لازم و تطابق با شرایط جدید.
- * لزوم راه اندازی سیستم پنجره واحد و تسهیل شرایط صادرات در گمرکات و بازارچه ها.
- * لزوم تشکیل هلدینگ ها و شرکت های مدیریت صادرات جهت حضور حرفه ای در بازارهای هدف (عراق)
- * ایجاد و توسعه مناطق آزاد تجاری.
- * لزوم تأسیس بانک های مشترک و ارائه خدمات مختلف به بازرگانان.

مزایای احداث بازارچه های مرزی در کشور

از مزایای احداث بازارچه های مرزی در کشور می توان به ایجاد مزیت های نسبی در تولید و فعالیتهای بازرگانی در دو سوی مرز، ایجاد زمینه های لازم برای فروش و صادرات محصولات (بازارسازی و بازاریابی)، ایفای نقش موثر در تحکیم مناسبات مردم دو سوی مرز و ایجاد اشتیاق در کشورهای همسایه جهت توسعه مبادلات و بهبود روابط تجاری با ایران و توسعه صادرات غیرنفتی استان های همجوار اشاره کرد. تامین سطح مطلوب اشتغال در مناطق محل استقرار بازارچه ها و جمع آوری سرمایه های راکد و سرگردان و هدایت آنها به سمت تجارت و بازرگانی، افزایش امنیت منطقه، کاهش روند قاچاق کالا، رشد و توسعه اقتصادی مناطق مرزی و تامین مایحتاج ضروری مرزنشینان از دیگر مزایای احداث بازارچه های مرزی می باشد.

بازارچه های مرزی موجود در سطح کشور

ردیف	نام بازارچه	محل بازارچه	نام استان	کشور هم مرز بازارچه
۱	تمرچین	بیرانشهر	آذربایجان غربی	عراق
۲	قاسم رش	سردشت	آذربایجان غربی	عراق
۳	صنم بلاغی	پلدشت	آذربایجان غربی	نخجوان
۴	ساری سو	بازرگان	آذربایجان غربی	ترکیه
۵	رازی	مرز رازی	آذربایجان غربی	ترکیه
۶	سرو	مرز سو	آذربایجان غربی	ترکیه
۷	اشنویه	اشنویه	آذربایجان غربی	عراق
۸	کوزه رش	سلماس	آذربایجان غربی	ترکیه *
۹	بازارچه حلقا	مرز حلقا	آذربایجان شرقی	آذربایجان
۱۰	بازارچه نور دوز	مرز نور دوز	آذربایجان شرقی	ارمنستان
۱۱	سیران بند	بانه	کردستان	عراق
۱۲	باشماق	مریوان	کردستان	عراق
۱۳	سیف	سقز	کردستان	عراق
۱۴	شوشمی	پاوه	کرمانشاه	عراق
۱۵	شیخ صالح	جوانرود	کرمانشاه	عراق
۱۶	پرویز خان	قصر شیرین	کرمانشاه	عراق
۱۷	تبله کوه	سر یل ذهاب	کرمانشاه	عراق
۱۸	خسروی	خسروی	کرمانشاه	عراق
۱۹	مرکز تجاری قطر	بوشهر	بوشهر	قطر
۲۰	کنگان	کنگان	بوشهر	کشورهای مقابل
۲۱	گناوه	بندر گناوه	بوشهر	کشورهای مقابل
۲۲	میلک	زابل	سیستان و بلوچستان	افغانستان
۲۳	میرجاوه	میرجاوه	سیستان و بلوچستان	پاکستان
۲۴	کوهک	سراوان	سیستان و بلوچستان	پاکستان
۲۵	پیشین	ایرانشهر	سیستان و بلوچستان	پاکستان
۲۶	پسانبدر	بندر پسا بندر	سیستان و بلوچستان	پاکستان
۲۷	میل ۴۶	تولک	سیستان و بلوچستان	افغانستان *
۲۸	حالق	حالق	سیستان و بلوچستان	پاکستان **
۲۹	ریمدان	چابهار	سیستان و بلوچستان	پاکستان **
۳۰	گمشاد	زابل	سیستان و بلوچستان	افغانستان **
۳۱	دوغارون	مرز دوغارون	خراسان رضوی	افغانستان
۳۲	باجگیران	مرز باجگیران	خراسان رضوی	ترکمنستان
۳۳	میل ۷۲	بیرجند	خراسان جنوبی	افغانستان
۳۴	دوکوهانه	نهبندان	خراسان جنوبی	افغانستان
۳۵	یزدان	یزدان	خراسان جنوبی	افغانستان
۳۶	میل ۷۵	بیرجند	خراسان جنوبی	افغانستان
۳۷	پرسه سو	پرسه سو	خراسان شمالی	ترکمنستان *
۳۸	بازارچه یل	اینچه برون	گلستان	ترکمنستان
۳۹	بازارچه آستارا	آستارا	گیلان	آذربایجان
۴۰	بیله سوار	اردبیل	اردبیل	آذربایجان
۴۱	پارس آباد	اردبیل	اردبیل	آذربایجان
۴۲	بازارچه گرمی	اردبیل	اردبیل	آذربایجان
۴۳	آبادان	آبادان	خوزستان	---
۴۴	خرمشهر	خرمشهر	خوزستان	---
۴۵	بندر جاسک	بندر جاسک	هرمزگان	کشورهای مقابل
۴۶	جزیره هرمز	جزیره هرمز	هرمزگان	کشورهای مقابل
۴۷	منطقه تیاب	تیاب	هرمزگان	کشورهای مقابل
۴۸	بندر کنگ	بندر کنگ	هرمزگان	کشورهای مقابل
۴۹	مهران	مهران	ایلام	عراق
۵۰	دهلران	دهلران	ایلام	عراق *

* بازارچه های مذکور طی مصوبه شماره ۶۴۲۸۶ / ت ۲۳۹۶ ه مورخ ۱۱/۵ ۱۳۸۳ به تصویب رسیده است.

** بازارچه های مذکور طی مصوبه شماره ۱۶۵۳۲ ت. ۲۶۷۹ ه مورخ ۱۳۸۱/۵/۶ به تصویب رسیده است.

بازارچه های مرزی پرویزخان و خسروی قصر شیرین

شهرستان قصر شیرین

شهرستان مرزی قصر شیرین در غرب استان کرمانشاه واقع شده و دارای ۱۸۳ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق می باشد. حدود ۶۲ کیلومتر آن هم مرز با استان سلیمانیه در شمال عراق است که به همین دلیل تجارت عمده این بازارچه بیشتر با مردمان این استان بویژه با شهرهای کلار، سلیمانیه و همچنین موصل، خانیقین و کرکوک می باشد.

اقتصادی:

اقتصاد قصر شیرین متکی بر مبادلات مرزی (پایله وری و تجارت) با توجه به دو بازارچه پرویز خان و خسروی، باغداری و کشت صیفی جات است، همچنین هفت ماه در سال عشایر در این منطقه به شغل دامپروری مشغول هستند.

تاریخی :

تاریخ قصر شیرین به زمان مادها بر میگردد و در دوره هخامنشیان راه تجاری بغداد ، تهران بوده و به دروازه آسیا شهرت یافته است و نام آن منسوب است به شیرین زن مسیحی خسرو پرویز دوم که در زمان خود در این مکان قصری بناام او بنا نموده است. نام قدیمی قصرشیرین در نزد یونانیان آرمیتا (AREMITA) بوده است ، بیشترین آثار تاریخی قصر شیرین مربوط به دوره ساسانیان است و آثار تاریخی آن عبارتند از : باغ شیرین ، بقایای کاخ شیرین ، چهار قاپی ، نهر شاهگدار ، حوش کوری ، سرای شاه عباسی و...

هنری :

هنرموسیقی اصیل کرمانشاهی (کردی) ، حصیر و جارو بافی ، گلیم بافی ، قالیبافی ، اسب دوانی و به تعبیری باغداری بزرگترین هنر مردمان این دیار است .

فرهنگی :

مردم قصر شیرین دارای فرهنگ عام اسلامی بوده لکن با عنایت به دسته بندیهای قومی و مذهبی (شیعه ، اهل حق ، اهل تسنن) دارای خرده فرهنگ های خاص خویش نیز می باشد • مردمانی مهربان و مهمان نواز و باروحیه همبستگی بالا و متأثر از فرهنگ های تاریخی حکومت های مختلف ایران و همسایگان در طول

تاریخ و درجه بالای فرهنگ شهرنشینی و دارای شخصیت های تاریخی نظیر باقر فانی، خسرو پيله ور ، هوشنگ شفا و ... می باشد.

استراتژیکی :

قصر شیرین از نظر استراتژیکی یکی از مهمترین دروازه های ورود به کشور ایران محسوب میگردد و در طول تاریخ جنگ های ایران با حکومت های حاکم بر عربستان که عراق هم بخشی از آن محسوب میشده همواره محل تاخت و تاز و معبر عبور لشکرهای طرفین بوده و در جنگ مسلمانان علیه حکومت ساسانیان و جنگ تحمیلی اخیر رژیم، یعنی عراق علیه ایران ورود سپاهیان از این مرز به داخل خاک ایران صورت گرفته و از نظر جغرافیایی بصورت نعل اسبی به داخل خاک عراق فرو رفته و بواسطه گردنه بالا طاق که در عقبه این شهرستان بوده از نقاط استراتژیک دنیا محسوب می گردد، همواره مورد طمع جدی دشمنان بوده است .

جهانگردی:

قصر شیرین بواسطه آثار تاریخی ذکر شده فوق و آب و هوای بسیار مناسب و قرار گرفتن در مسیر راه زوار عتبات عالیات همواره مورد توجه باستان شناسان و سیاحان داخلی و خارجی و محل عبور زوار عتبات عالیات بوده و می باشد.

بازارچه پرویزخان

بازارچه مرزی "پرویزخان" شهرستان قصرشیرین در نقطه صفر مرزی قرار داشته و به جهت هم جوارگی با روستای مرزی پرویزخان در کشور عراق به این نام شناخته می شود.

بازارچه مرزی پرویزخان سال ۱۳۷۵ در مساحت حدود ۳۰ هکتار راه اندازی شد و از سال ۱۳۷۶ تحت عنوان بازارچه پرویز خان و با هدف رونق بخشیدن به فعالیت های بازرگانی و تحکیم مناسبات مردم در دو سوی مرز، ایجاد زمینه لازم برای صادرات، توسعه صادرات غیر نفتی، جمع آوری سرمایه های سرگردان و هدایت آن به سمت تجارت، کاهش ورود قاچاق کالا و توسعه اقتصادی مناطق مرزی و در نهایت تامین مایحتاج مرزنشینان ایجاد شد. در حال حاضر حدود ۶۰۰ تاجر و پيله ور در این بازارچه فعالیت داشته و ۳۰۰۰ نفر به طور مستقیم در آن شاغلند.

بطور متوسط روزانه حدود ۴ میلیون و ۶۰۰ میلیون دلار از این بازارچه صادرات به مقصد عراق انجام می شود و بازارچه پرویز خان از این حیث رتبه اول را در بین تمام بازارچه های مرزی کسب کرده است.

نزدیکی فرهنگ دو منطقه مرزی استان کرمانشاه و سلیمانیه عراق به دلیل همزبان بودن، از مهمترین عوامل رونق اقتصادی و تجاری این بازارچه مرزی است. از مزایای احداث این بازارچه می توان به

ایجاد مزیت‌های نسبی در تولید و فعالیتهای بازرگانی در دو سوی مرز، ایجاد زمینه های لازم برای فروش و صادرات محصولات (بازارسازی و بازاریابی)، ایفای نقش موثر در تحکیم مناسبات مردم دو سوی مرز و ایجاد اشتیاق در کشورهای همسایه جهت توسعه مبادلات و بهبود روابط تجاری با ایران و توسعه صادرات غیرنفتی استان های هم جوار اشاره کرد. تامین سطح مطلوب اشتغال در مناطق محل استقرار بازارچه ها و جمع آوری سرمایه های راکد و سرگردان و هدایت آنها به سمت تجارت و بازرگانی، افزایش امنیت منطقه، کاهش روند قاچاق کالا، رشد و توسعه اقتصادی مناطق مرزی و تامین مایحتاج ضروری مرزنشینان از دیگر مزایای احداث بازارچه های مرزی می باشد.

بازارچه مرزی پرویزخان در شهرستان قصرشیرین که در مسیر راه ابریشم قرار داشته، نزدیکترین راه ارتباطی و مواصلاتی از طریق عراق و سوریه به طول ۹۰۰ کیلومتر به کشورهای اروپایی می باشد و در زمان کنونی که کشور عراق در زمینه زیر ساختها و کارخانجات و اقتصاد وضعیت خوبی ندارد، بهترین مسیر برای سرمایه گذاری در این کشور و کردستان عراق است که به لحاظ تشابهات زبانی و فرهنگ و رسوم با این منطقه ارتباط نزدیک و به لحاظ امنیت نیز در یک امنیت نسبی به سر برده و کمتر خطرات جانی و زیان مالی برای تجار و پيله وران در بر دارد.

نیازهای اساسی بازارچه پرویزخان:

* دو بانده کردن جاده پرویزخان به طول ۳ کیلومتر

* تعریض پل مرزی

* ساخت انبار و بارانداز صادراتی

* محوطه‌سازی بازارچه صادراتی

* احداث سالن مذاکرات

* احداث سالن اجتماعات

* ایجاد سایت اطلاع‌رسانی

* ایجاد مرکز نقطه‌ی تجاری

* ساخت سردخانه

* تسطیح و محوطه‌سازی زمین جنب بازارچه به منظور الحاق به بازارچه

* ساخت نمایشگاه و سایت دائمی کالاها واقع در نقطه صفر مرزی پرویز خان

* محوطه‌سازی پارکینگ خودروهای سنگین

* ساخت نمازخانه، اقامتگاه و سرویس‌های بهداشتی

* نبود مرکز کنترل کیفی و نمایندگی استاندارد کالاها

* وجود روش سنتی مبادلات و نبود آگاهی کامل

لازم بذکر است بسیاری از مشکلات فوق‌الذکر در مورد تمامی بازارچه‌ها صادق بوده به همین علت

از تکرار آنها در معرفی بازارچه‌های دیگر استان اجتناب نموده ایم.

گمرک خسروی

شهر خسروی در ۱۵ کیلومتری قصرشیرین و در نقطه صفر مرزی ایران و عراق قرار گرفته و فاصله آن از کرمانشاه حدود ۱۷۰ کیلومتر می باشد. این شهر قبل از جنگ شهری آباد بوده و در جریان جنگ بطور کلی ویران شد و چند سال در اشغال عراق بود. منطقه مرزی خسروی که در جوار منطقه مندریه عراق واقع شده، پیش از جنگ عراق در همسایگی با دولت مرکزی سابق این کشور قرار داشت.

پس از سقوط رژیم بعث منطقه مندریه به کنترل نیروهای آمریکایی و اتحادیه میهنی کردستان عراق درآمد. منطقه مندریه از بخشهای شهر خانقین است که زبان مردم این منطقه کردی و به زبان محلی مردم قصرشیرین بسیار نزدیک است.

این منطقه پیش از بحران عراق بیشتر به تردد زوار ایرانی عتبات عالیات و همچنین زائرین خارجی و افرادی که به صورت زمینی برای سفر حج به عربستان عزیزت می کردند، اختصاص داشت. همچنین پیش از بحران عراق و بسته شدن راه کربلا روزانه دو هزار زائر ایرانی به صورت رفت و برگشت از طریق مرز خسروی به کشور عراق سفر می کردند به شکلی که تردد زوار یکی از بزرگترین منابع درآمدی مردم قصرشیرین بود.

پس از جنگ و بسته شدن راه کربلا و تردد زوار، نیروهای آمریکایی مستقر در منطقه مرزی مندریه عراق در جوار بخش مرزی خسروی شهرستان قصرشیرین، ورود کالا از سوی تجار و بازرگانان عراقی را بدون پرداخت عوارض و گمرکی آزاد کردند. این امر موجب شد بیشتر بازرگانان، تجار و پيله وران عراقی بخش عمده کالاهای خریداری شده خود از ایران را بخاطر فرار از پرداخت عوارض ورودی کالا به نیروهای کرد مستقر در منطقه مرزی پرویزخان عراق از طریق مرز خسروی به کشور عراق انتقال دهند. این مسئله همچنین موجب شد برای مدتی (تازمان لغو دریافت عوارض در بازارچه پرویزخان از سوی نیروهای کرد) مبادلات تجاری پيله وران عراقی در این منطقه جریان و رونق خاصی داشته باشد.

بازارچه مرزی شیخ صله (صالح) ثلاث باباجانی

شهرستان ثلاث

شهرستان ثلاث باباجانی شهرستان ثلاث بابا جانی در خرداد سال ۱۳۸۱ به عنوان شهرستان موجودیت یافت

ثلاث مرکز شهرستان شهر تازه آباد است که جمعیتی حدود ۱۰ هزار نفر دارد. شهرستان دارای دو بخش مرکزی و از گله ، شش دهستان به نامهای زمکان، دشت حر ، خانه شور ، از گله ، سرقلعه و جگیران است و دارای ۲۵۲ روستا می باشد . این شهرستان از طرف غرب با کشور عراق هم مرز است و ۷۵ کیلو متر مرز مشترک با آن کشور دارد و وسعت آن حدود ۱۹۲۰ کیلو متر مربع است. جمعیت کل شهرستان ۴۲ هزار نفر می باشد . از مهمترین کوه های شهرستان بمو است که به عنوان مرز محسوب می گردد.

موقعیت جغرافیایی :

چین خوردگی زاگرس در این قسمت بسیار شدید و به علت غلبه آهک در تشکیل سنگ ها فرسایش آبی در آن شدید و دره های عمیقی به ویژه در مسیر رودخانه ها ایجاد نموده است . فاصله کوه ها در آن بسیار نزدیک به عبارت دیگر ناودیسهای نسبتاً وسیعی که بتوان به عنوان بستر زراعت از آن بهره گرفت، در این

منطقه کمیاب است. مهمترین دشت های این شهرستان، دشت حر است که حدود ۲۰۰۰ هکتار وسعت دارد و رودخانه زمکان از کنار آن می گذرد زراعت در دشت حر بصورت دیمی کاری است و سد آزادی در حوالی دهستان زمکان بمنظور مشروب کردن اراضی دشت حر در حال احداث است و عملیات آن در سال جاری شروع گردیده است. از دیگر دشت های شهرستان می توان سر قلعه و جگیران نام برد که حدود ۱۶۰۰۰ هکتار وسعت دارند و سد هواسان بخش ازگله در مرز ایران و عراق جهت مشروب کردن این دشت ها در حال مطالعه است که می توان به کوه های گاری، بنی گز، شیفیله، باواشا واز، بیزل و ساراون اشاره کرد. در شهرستان سراب های معروفی از قبیل سراب نیرژ، شیان، هلول، سیدخان و آب معدنی ریزه وجود دارد که به نوبه خود حائز اهمیت می باشند.

آب و هوا:

این شهرستان به عنوان پلی بین شهرستانهای پاوه، جوانرود، سرپل ذهاب، اسلام آباد و قصرشیرین و کشور عراق با دارا بودن دو اقلیم سردسیر و گرمسیر در آینده از نظراقتصادی در صادر کردن محصولات واز نظر جهانگردی به عنوان واسطه و نزدیکترین راه به کشور عراق برای شهرستانهای همجوار و مرکز استان نقش خود را ایفاء خواهد کرد

وضعیت اقتصادی:

از نظر اقتصادی با توجه به همسایگی کشور عراق بازار مرز شیخ صله به عنوان مرکزی جهت مرآوده اقتصادی در چند سال گذشته نقش بسزایی در اقتصاد شهرستان داشته است. مرز تیله کوه هم به عنوان مرکز دوم و بازارچه مرزی به تصویب رسیده است که در آینده شاهد فعالیت اقتصادی در این نقطه مرزی خواهیم بود. شهرستان ثلاث دارای اهمیت استراتژیک بوده و مردم سلحشور این شهرستان در دوران دفاع مقدس تکمیل کننده گردان ها و تیپ های رزمی بسیج بوده اند.

با پیگیری مسئولین وقت در سال ۱۳۷۵ مرز شیخ صله در ثلاث باباجانی باباجانی فعال شد که تأثیر به سزایی در رونق اقتصادی مردم شهرستان گذاشت تا جایی که در جوانرود بازاری موسوم به بازارچه در سیل بند جنوبی شکل گرفت که بیکاری زیادی را مشغول به فعالیت نمود. این بازارچه تقریباً تمامی بازارهای سطح استان را تحت تأثیر قرارداد و هرساله پذیرای مهمانان زیادی از تمام نقاط کشور است.

در بازارچه جوانرود بیش از ۳۰۰ غرفه وجود دارد که اقلام مختلفی از لوازم صوتی و تصویری گرفته تا لوازم بهداشتی و آرایشی و خانگی و... را به مشتریان عرضه می کنند.

هم اینک بازارچه مرزی فعلی از امکانات رفاهی و خدماتی برای بهره گیری مسافرین برخوردار نیست و محل مشکلاتی نیز شده است.

* از مهمترین نیازهای این بازارچه، ساخت جاده مناسب جهت دسترسی به آن، احداث هتلها و مراکز تفریحی و گردشگری و... می باشد. توجه به این مسایل می تواند موجبات جذب گردشگران و سرمایه گذاران دیگر نقاط کشور و حتی خارج از کشور را به این شهرستان و استان کرمانشاه فراهم نماید و گامی در راستای رشد و شکوفایی اقتصادی استان نیز برداشته شود .

واقعیت آن است که مرز شیخ صله این توانمندی را دارد که به یکی از مرزهای بزرگ و رسمی کشورمان مبدل و حتی یک منطقه ویژه تجاری نیز در آنجا تاسیس شود.

بازارچه مرزی شوشمی پاوه

شهرستان پاوه

پاوه در شمال غرب استان کرمانشاه در ۴۶ درجه و ۱۲ دقیقه طول شرقی و ۳۵ درجه و ۱۲ دقیقه عرض شمالی با فاصله ۱۲۰ کیلومتری از استان و ۴۵ کیلومتری فاصله زمینی تا آخرین نقطه مرزی بعنوان مرکز اورامانات لهون شناخته شده و با وسعت حدود ۸۰۰ کیلومتر مربع و ارتفاع متوسط ۱۵۴۰ متر از سطح دریا که از شمال به شهرستان مریوان و استان کردستان و از شرق به روانسر و از جنوب به شهرستان جوانرود و از غرب بطول ۹۶ کیلومتر با کشور عراق هم مرز می باشد.

اطلاعات جمعیتی شهرستان

جمعیت کل	جمعیت زیر یک سال	جمعیت ۵ زیر ۱۵ سال	جمعیت ۱۵ تا ۴۹ ساله	زنان ۱۰ تا ۴۹ ساله	زنان شوهر دار	کل جمعیت زنان	کل جمعیت مردان	کل خانوار	کل جمعیت
۵۶۰۱۴	۸۷۷	۴۲۰۷	۱۱۸۸۵	۱۹۲۰۲	۸۹۱۵	۲۷۱۱۶	۲۸۸۹۸	۱۳۳۳۲	۵۶۰۱۴

اماکن و دیدنی و سیاحتی

- ۱ - غار قوری قلعه : بزرگترین غار آبی آسیا با ۳۱۴۰ متر طول می باشد. این غار در نزدیکی شهر پاوه قرار دارد . قدمت آن به ۶۵ میلیون سال می رسد و تنها ۳۰ سال از شناسایی آن می گذرد و به عنوان یکی از هفت اثر اصلی ملی ایران ، به ثبت رسیده است . در سال ۱۳۵۵ هجری شمسی یک گروه از غارشناسان انگلیسی و در سال ۱۳۵۶ و نیز گروه دیگری از غارنوردان فرانسوی موفق به کشف آن شدند . عمق حوضچه های این غار به ۱۴ متر می رسد همچنین دمای داخل غار ۷ تا ۱۱ درجه است و در تمام فصول سال ثابت است . این اثر طبیعی دارای تالارهای زیبا در ۱۴۰۰ متری و ۵۰۰ متری به نام تالار ریم تالار کوهان شتر تالار مسیر برزخ ، تالار بلور و تالار عروس می باشد.
- ۲ - غار دشاش و قلعه پاسگه در نودشه.
- ۳ - فرهاد تراش و غار سنگی خالو حسین در روستای میگوره باینگان.
- ۴ - آبشار آب معدنی بل : با ریزش طبیعی زیبا به صورت پودر که نظر هر بیننده را به خود جلب می کند. بل به معنی خداوند اسطوره ای نگهبان آبها در دوران بابلی ها است .
- ۵ - چشم انداز زیبای دالانی که مشرف بر اورامان ایران و عراق است و با وجود گیاهان و گل‌های زیبا و چهره های سرشار ، آب خنک و برفهای دامنه کوههای سرسبز اورامان را دو چندان کرده است .
- ۶ - تفرجگاه بیدمیری و سردره با چشمه های زیبا و دشتهای سرسبز.

اماکن تاریخی و مذهبی

- ۱ - امامزاده سید عبیدالله برادر امام رضا (ع) مشهور به کوسه هجیج.
- ۲ - آرامگاه سلطان اسحاق در کنار رودخانه عظیم سروان.
- ۳ - آرامگاه سید محمود اصفهانی
- ۴ - زیارتگاه شیخ محمد عزیز قادری در روستای نجار
- ۵ - خانقاه شیخ حسام الدین نقشبندی.
- ۶ - زیارتگاه بابا شیخ حسن واقع در روستای خانقاه.
- ۷ - قرآن روستای زردویی در باینگان.

صنایع دستی و سوغات محلی:

گلیم ، موج ، جاجیم ، سبد ، سجاده نماز (مازلوخ) ، لباسهای محلی (چوخ و رانک) ، گیوه (کلاش) ، گردو ، توت ، رب انار ، آلو خشک، فرآورده های دامی شامل روغن حیوانی ، کشک و نان محلی ساجی

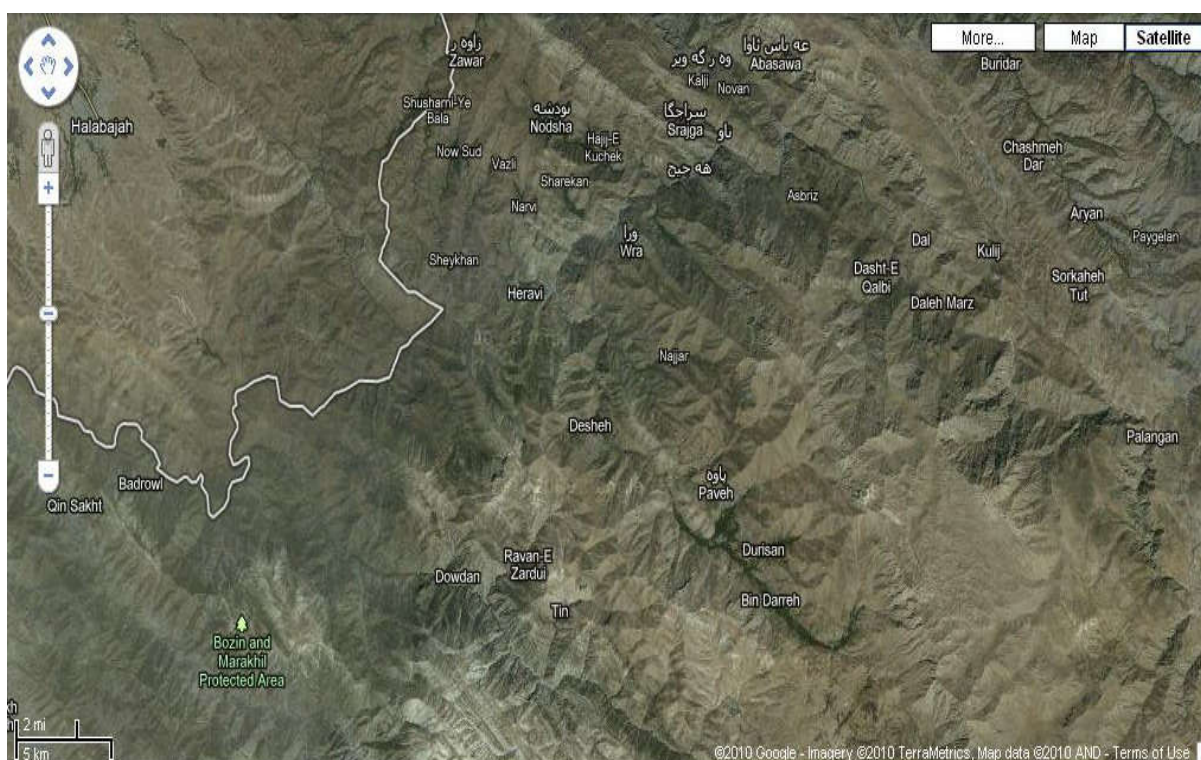
اقتصاد پاوه:

بازارچه کوله بری مرزی پاوه با هدف ارتقای وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم و رونق تجارت و کسب و کار در شهرستان پاوه افتتاح گردید. این بازارچه در زمینی به مساحت حدود ۳ هزار متر مربع احداث شده است

با توجه به اینکه موافقت تردد از تهران و استان صادر شده، امکان تردد افراد از طریق مرز شوشمی شهرستان پاوه به حلبچه عراق در آینده نزدیک با گرفتن برگ تردد امکان پذیر شده است.

یکی از مهمترین مشکلات بازارچه مرزی شوشمی نبود امکانات رفاهی است که همواره مورد گلایه پبله‌وران و بازرگانان بوده است. در این بازارچه امکاناتی مثل اتاق معاملات، انبار بزرگ، جاده ترانزیتی، پارکینگ ماشین های بزرگ، جرثقیل، باربری و ... وجود ندارد و این یکی از عواملی است که موجب می شود بازرگانان از مرز شوشمی زده شوند. زیرا نبود این امکانات هزینه ها را بالا می برد و بالا رفتن هزینه هم به ضرر بازرگان است، در نتیجه کالا را از بازارچه های دیگر ترخیص می کند. طبق ماده ۱۷ این آیین نامه، دارندگان کارت مبادلات مرزی یا شرکت تعاونی آنان مجازند کلیه کالاهایی را که صادرات آنها مجاز

است یا با صادرات آنها موافقت کلی شده است، با رعایت سایر مقررات تا حداکثر چهار میلیون و ۴۰۰ هزار برای هر نفر در هر سال صادر کرده و در مقابل، بدون اخذ مجوزهای مقرر در جداول مقررات صادرات و واردات تا مبلغ یاد شده اقدام به واردات کالاهای مجاز نمایند. تا کنون ۷۰ کالا در این بازارچه مجاز اعلام شده اند. و در مجموع ۶ تعاونی مرزنشین، با جمعیتی بالغ بر ۳۶ هزار نفر وجود دارد و ۸ هزار جلد دفترچه مبادلات مرزی صادر شده است. میزان سهمیه اختصاص یافته به تعاونی های مرزنشین ۵۶۰ هزار و ۷۶۹ دلار بوده است. یعنی هر یک از این ۳۶ هزار نفر می توانند در مجموع ۸۸۰ هزار تومان واردات و صادرات داشته باشند. کالاهای خوراکی برای تعاونی های مرزنشین معافیت ۱۰۰ درصد دارند.

بازارچه تیله کوه سرپل ذهاب

شهرستان سرپل ذهاب

شهرستان سرپل ذهاب با مساحتی بالغ بر ۱۲۷۱ کیلو متر در ۴۵ درجه و ۵۲ دقیقه طول شرقی و ۳۴ درجه و ۲۴ درجه عرض جغرافیایی در غرب کشور جمهوری اسلامی ایران و منتهی الیه شیب ارتفاعات زاگرس بر سر راه بین المللی تهران - بغداد موسوم به جاده کربلا با قدمتی بالغ بر ۲۸۰۰ سال قبل از میلاد حضرت مسیح (ع) با فاصله ۶۶۵ کیلو متری از تهران واقع گردیده است و از شهرستانهای مرزی و باستانی و زر خیز استان کرمانشاه می باشد .

این شهرستان از شمال به شهرستان جوانرود ، از غرب به شهرستان قصرشیرین و کشور عراق ، از شرق به شهرستان اسلام آباد و از جنوب به شهرستان گیلان غرب محدود شده است. ارتفاع متوسط شهرستان از سطح دریا ۵۵۰ متر بوده و در یک تغییر ناگهانی ارتفاع نسبت به شرق شهرستان در فاصله بطول کمتر از ۱۰ کیلو متر پس از طی گردنه پاتاق به بیش از ۱۰۰۰ متر میرسد که این خود باعث ایجاد طبیعتی بسیار جذاب، دلپذیر و کاملاً متفاوت با اقلیم سرزمینهای قرار گرفته بر روی ارتفاعات مذکور و علاوه بر آن این امر باعث ایجاد جریانهای آب سطحی و تغذیه سفره های زیرزمینی دشتهای حاصلخیز این شهرستان گردیده که نعمتی بس عظیم و حیاتی است و در کمتر مکانی از عالم هستی شاهد آن می باشیم . شهرستان در جلگه ای نسبتاً وسیع که اطراف آن را ارتفاعات و تپه ماهور های احاطه کرده که باعث دشتهای مستعد حاصلخیز دشت ذهاب، قلعه شاهین، سر قلعه ... که به نوبه خود به لحاظ دارا بودن رودخانه ها ، سرابها و

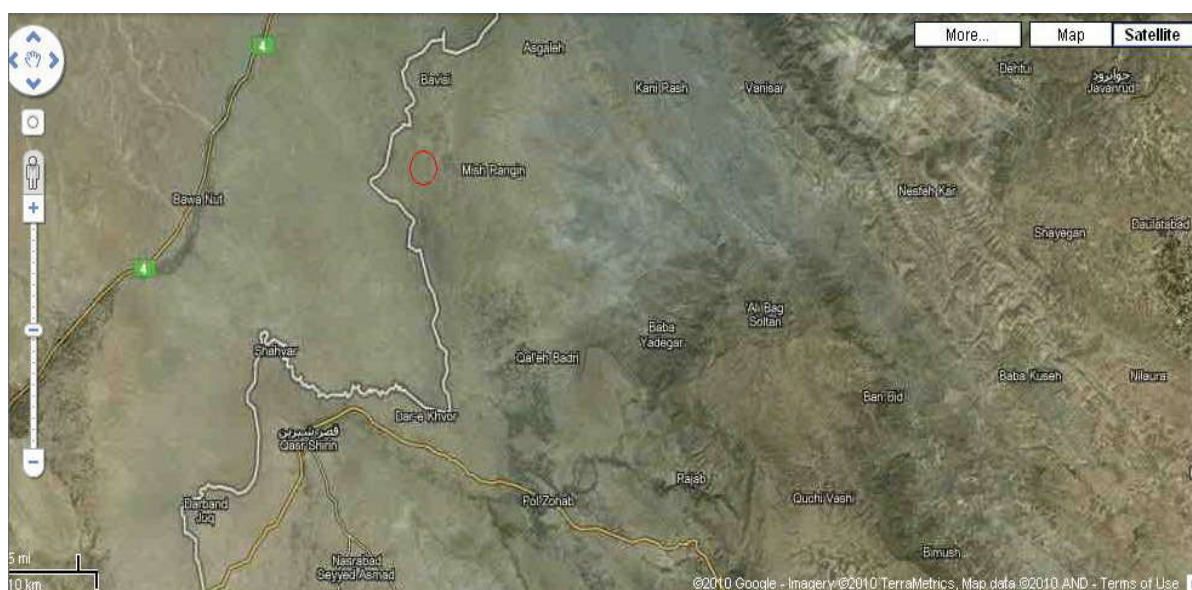
چشمه سارهای متعدد و فراوانی از جمله رودخانه الوند ، دله شیر، هواسان ، جگیران، کلم کیود و سراب ماراب ، ، گلو دره ، پیران ، سراپگرم ، قره بلاغ ، قلعه شاهین ، سراب مامیشان و منحصر به فرد می باشد .

آب و هوا:

شهرستان سرپل ذهاب دارای آب و هوایی با زمستانهای معتدل و تابستانهای گرم بوده و حداکثر نزولات جوی در زمستان و مقدار کمی بهار بوده و پاییز و تابستانی خشک و بی باران دارد. بر اساس تقسیم بندی اقلیمی کوپن (koppen) دارای سه اقلیم متفاوت با زمستانی معتدل و تابستانی گرم و طولانی در قسمت مرکزی و زمستانی سرد و تابستانی خنک در قسمت شمالی و زمستانی ملایم و تابستانی گرم در قست شمال غربی با متوسط میزان بارندگی ۵۰۰ میلی متر در سال و درجه حرارت ۳/۴ درجه در سردترین ۴۴/۸ درجه در گرمترین ماه سال و با تعداد روزهای یخبندان آن برابر با ۱۵ روز را شامل می شود، بطور کلی شهرستان سرپل ذهاب دارای آب و هوای با منطقه سردسیر و گرمسیر میباشد.

اقتصاد سرپل ذهاب:

بازارچه تیله کوه در روستای مرزی تیله کوه واقع شده است. در فاز اول این بازارچه ابتدا بازار تجارت چمدانی یا همان کوله بری شروع خواهد شد و ساکنین منطقه از این پس خواهند توانست با اخذ مجوز لازم اقدام به ورود کالا به صورت محدود از طریق مرز عراق کنند. افتتاح بازارچه تیله کوه بارقه ای از امید در دل اهالی منطقه ایجاد کرده است و بدون شک راه اندازی کامل این مرز تجاری کمک شایانی به اقتصاد شهرستان و استان خواهد کرد.

شهرستان سومار

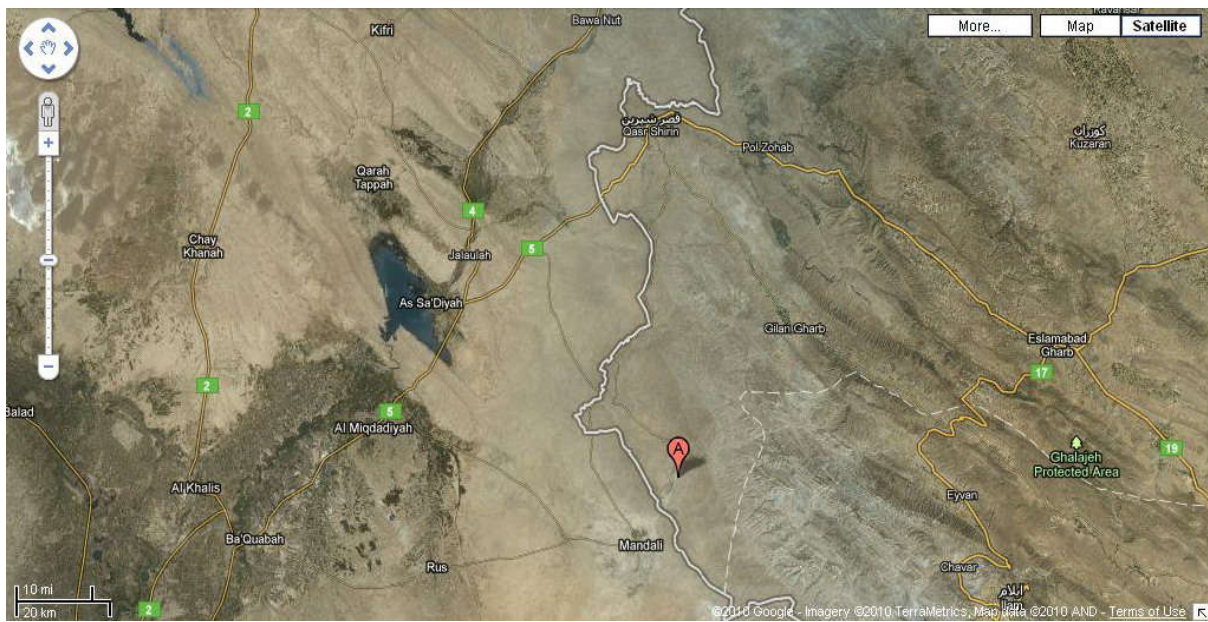
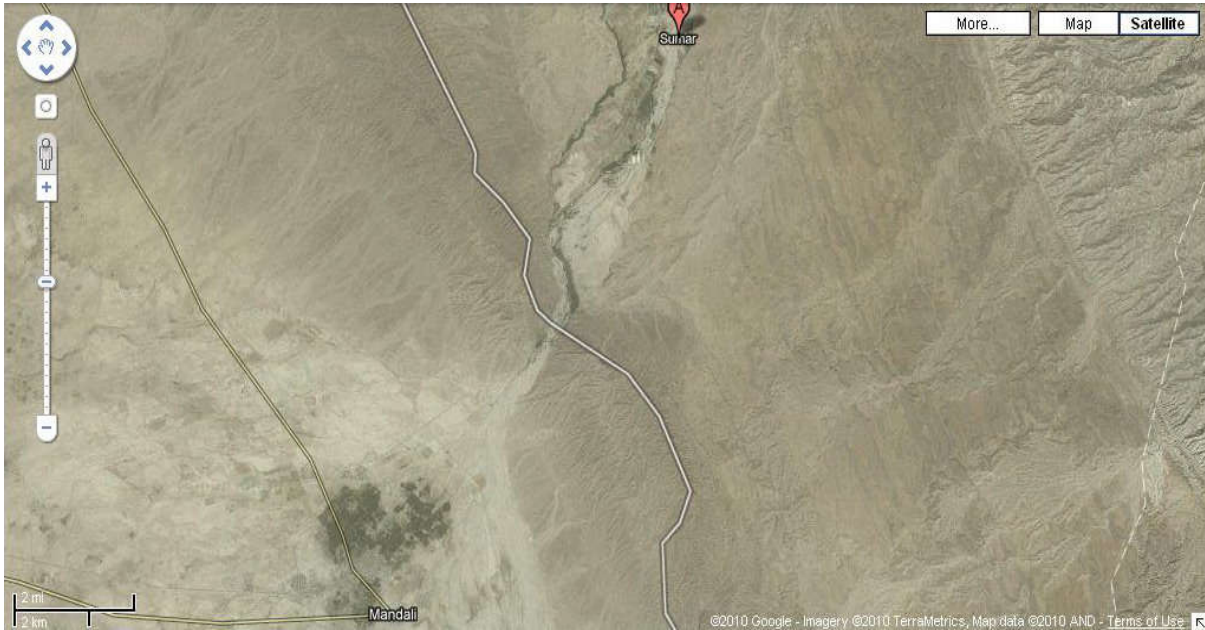

سومار یکی از شهرهای شهرستان قصر شیرین در استان کرمانشاه می باشد. سومار شهری مرزی است که در میان دره‌ای میان بلندی‌های سارات، چغامان و اردویان قرار دارد. بلندی‌های مرزی گیسکه و کهنه‌ریگ همچون دیوار بلندی در غرب شهر قرار گرفته است.

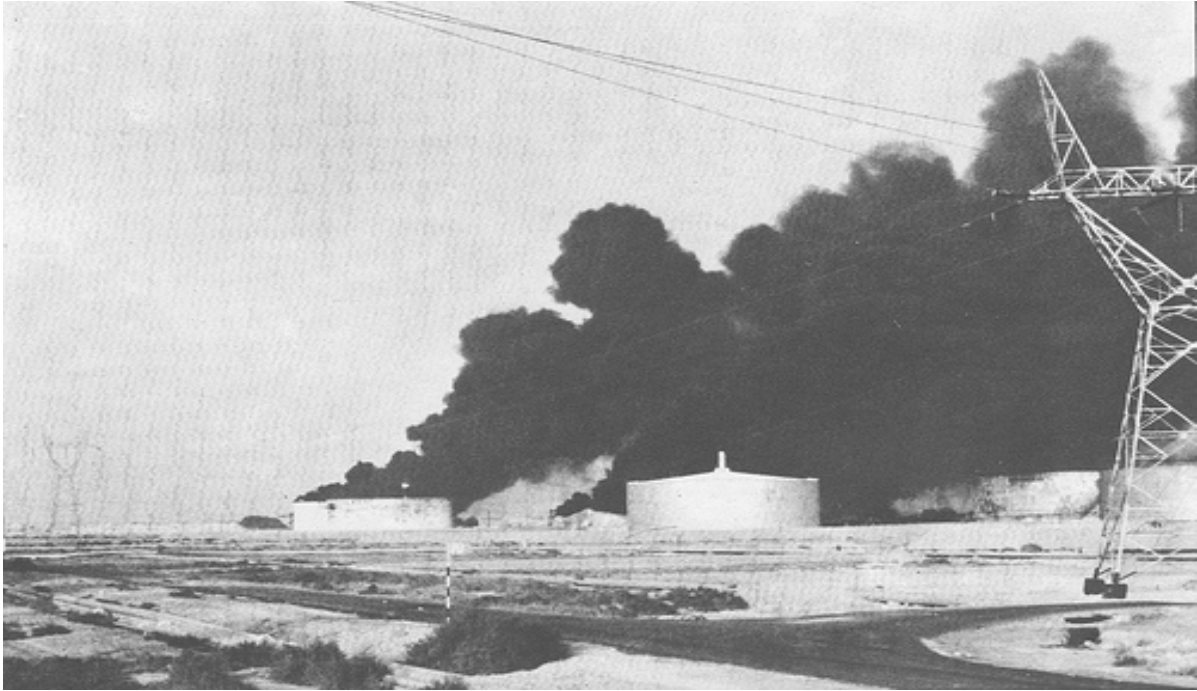
این شهر در مرز ایران و عراق واقع شده و فاصله آن با شهر مندلی عراق ۱۵ کیلومتر است و یکی از نزدیکترین مناطق ایران به بغداد می باشد. این منطقه دارای آب و هوایی ملایم در زمستان و تابستان‌هایی نسبتاً گرم می باشد. سطح آن نیز با تپه‌ماهور پوشیده شده است. کشاورزی و دامپروری رونق خاصی در این منطقه دارد و محصولات باغی آن مرکبات و انگور و خرما می باشد. و انواعی از محصولات جالیزی در این منطقه رشد می کند.

نفت شهر نیز از توابع آن دارای منابع گازی و نفتی است که هم اکنون از آنها استفاده می شود. در این منطقه رودخانه دائمی کنگیر جاری است. سومار در زمان جنگ ایران و عراق به تصرف نیروهای عراقی درآمد. از جمله عملیات‌های جنگی انجام شده در این منطقه عملیات مطلع الفجر بود.

تصاویر ماهواره ای محل پیشنهادی احداث گذرگاه و بازارچه سومار - مندلی:

نفت شهر

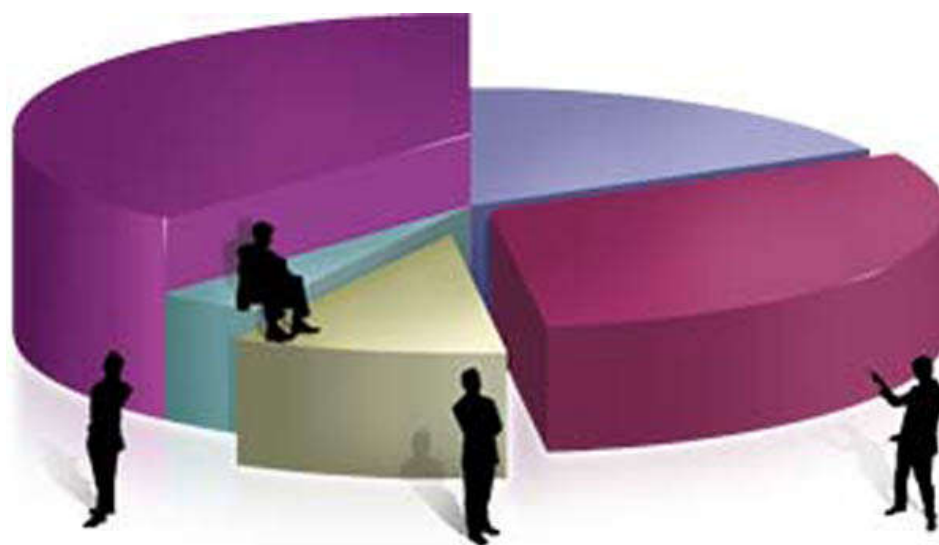

نفت شهر نام روستایی است از توابع بخش سومار که در غرب استان کرمانشاه قرار دارد. این روستا در جنوب شهرستان قصر شیرین واقع شده است. نام‌های قدیمی آن نفت شاه، منصورآباد و طینه بوده و در سال ۱۳۱۲ خورشیدی شکل گرفت. نفت شهر در زمان جنگ ایران و عراق ویران شد و اکنون تنها شماری از افراد نیروی نظامی و شرکت نفت در آن سکونت دارند. منطقه نفت شهر دارای ۶ چاه نفت مشترک با کشور عراق است.

آمار صادرات استان

صادرات غیرنفتی استان کرمانشاه از سال ۸۴ الی ۸۸ (ارزش به میلیون دلار - وزن به هزار تن)

سال	ارزش	وزن	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	
			ارزش	وزن
۱۳۸۴	۴۰۸/۵	۹۳۶	۷۸	۳۹
۱۳۸۵	۴۶۱/۱	۹۴۴	۱۳	۰/۷۸
۱۳۸۶	۶۴۰/۱	۸۰۱	۳۹	۱۵
۱۳۸۷	۱۴۰/۶	۱۷۴۳/۵	۱۲۰	۱۱۸
۱۳۸۸	۲۱۲۸	۳۶۷۶	۵۱	۱۱۱

آمار صادرات غیرنفتی استان کرمانشاه طی سال ۸۸ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل
(ارزش به میلیون دلار - وزن به هزارتن)

شرح	سال ۸۷		سال ۸۸		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
صادرات کالاهای غیرنفتی	۹۲۴/۸	۵۹۵	۱۵۳۸	۹۰۵	۶۶	۵۲
صدور خدمات فنی مهندسی - ترانزیت و...	-	۹۴/۵	-	۱۹۷/۶	-	۱۰۹
سایر گمرکات	۸۱۸/۶	۷۱۶/۳	۲۱۳۷/۹	۱۰۲۵	۱۶۱	۴۳
جمع کل	۱۷۴۳/۵	۱۴۰۶	۳۶۷۶	۲۱۲۸	۱۱۱	۵۱
درصد تحقق از هدف صادراتی استان	۱۰۶/۲٪					

صادرات استان طی سال ۸۸ به تفکیک گروه کالا و خدمات و مقایسه با مدت مشابه سال قبل
(وزن به هزار تن - ارزش به میلیون دلار)

شرح	سال ۸۷		سال ۸۸		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	وزن	ارزش
صنعتی	۴۰۰/۸	۵۰۲	۶۷۹	۱۱۱۲	۱۲۱	۶۹
کشاورزی	۱۹۳	۴۱۵/۸	۲۲۳/۵	۴۲۱	۱/۲	۱۶
معذنی	۰/۷۸۴/۷	۴/۳	۰/۲۸۴/۴	۴/۸	۱۰	-۶۴
صنایع دستی	۰/۴۱۴/۴	۲/۵	۲/۲	۰/۷۲	-۹۷	۴۴۱
صدور خدمات فنی مهندسی - ترانزیت و.....	۹۴/۵	-	۱۹۷/۶	-	-	۱۰۹
سایر گمرکات	۷۱۶/۳	۸۱۸/۶	۱۰۲۵/۳	۲۱۳۷/۹	۱۶۱	۴۳
جمع کل	۱۴۰۶	۱۷۴۳/۵	۲۱۲۸	۳۶۷۶	۱۱۱	۵۱

جدول عملکرد مقایسه ای بخش تجارت خارجی استان در سال ۸۸ به تفکیک مبادی خروجی
(ارزش : میلیون دلار- وزن : هزارتن)

شرح	سال ۸۷		سال ۸۸		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
گمرکات	۴۶۱	۵۲۸/۶	۷۷۳/۹	۱۲۴۶/۹	۶۸	۱۳۶
بازارچه های مرزی	۱۳۴	۳۹۶	۱۳۱	۲۹۱	-۲	-۲۶

آمار صادرات گمرکات استان کرمانشاه بر اساس تولید کالا در سال ۱۳۸۸

(ارزش : میلیون دلار - وزن : هزارتن)

ردیف	استان	وزن خالص	ارزش دلاری
۱	تهران	۱۲۷/۴	۱۸۵
۲	آذربایجان شرقی	۷۱/۷	۱۵۷/۶
۳	کرمانشاه	۳۰۵	۱۳۰
۴	اصفهان	۲۹۱	۸۸/۷
۵	آذربایجان غربی	۱۱۳/۵	۷۸/۷
۶	همدان	۱۷۱/۸	۵۶/۸
۷	خوزستان	۶۱/۶	۴۵/۳
۸	مرکزی	۵۹/۶	۲۲/۹
۹	قم	۷/۹	۲۲/۱
۱۰	خراسان	۲۲/۸	۱۶/۳
۱۱	ایلام	۱۲۴/۷	۱۴/۸
۱۲	مازندران	۱۷	۱۴/۲
۱۳	کرمان	۳۳/۴	۱۳/۹
۱۴	قزوین	۲۴/۷	۱۳/۵

عملکرد مرز نشینان استان طی سالهای ۸۷-۸۸

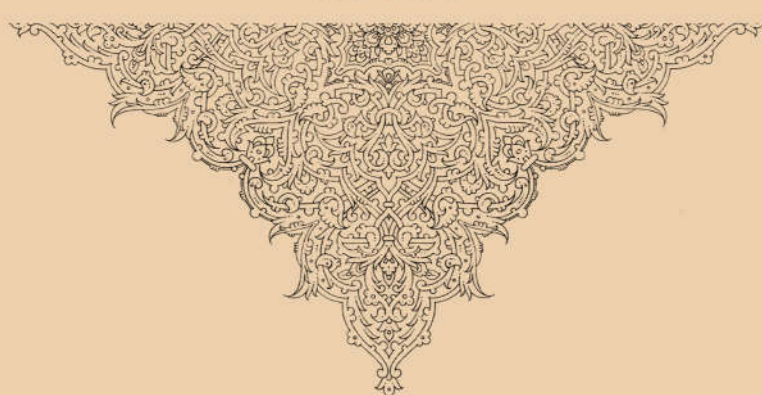
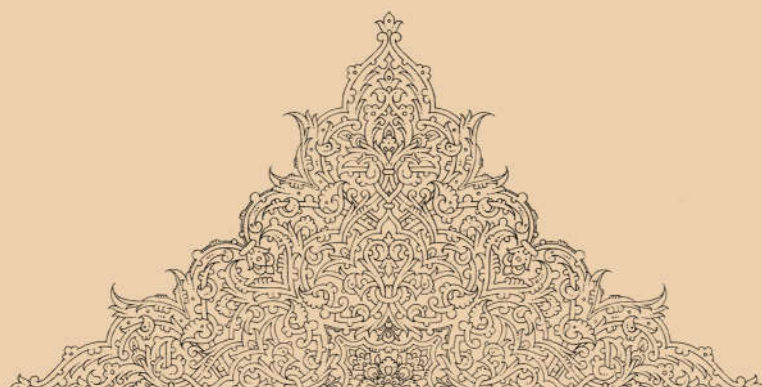
سال	سهامیه ارزی میلیون دلار	جمعیت (نفر)	صادرات میلیون دلار	واردات میلیون دلار
۱۳۸۷	۱۲/۱	۳۱۱۳۸۲	۶/۶	-
۱۳۸۸	۹/۵	۱۵۸۵۲۳	۸/۸	۱۰/۸ از محل ۸۷-۸۸

صادرات مبادی مرزی استان طی سال ۸۸ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل
(ارزش : میلیون دلار)

نام مرز خروجی	سال ۸۷	سال ۸۸	درصد تغییرات
بازارچه پرویزخان	۱۱۴/۸	۱۰۹/۵	-۴
بازارچه شوشمی	۱۶/۶	۲۱/۳	۲۸
بازارچه شیخ صالح	۲/۵	۰/۳۶۶	-۸۶
جمع کل بازارچه ها	۱۳۴	۱۳۱/۲	-۲
گمرک کرمانشاه	۱۱۲	۱۳۳	۱۹
گمرک خسروی	۳۳/۴	۶۴	۹۱
گمرک پرویزخان	۳۱۵/۷	۵۷۶/۸	۸۳
جمع کل گمرکات	۴۶۱	۷۷۳/۹	۶۸

خاطر نشان می سازد طی جلسات برگزار شده در شهرستانهای مرزی و تعداد دفترچه های صادره جهت
اعضاء جدید ۱۷۴۸۲ نفر به جمعیت قبلی مرزنشینان استان اضافه گردیده است که جهت سال ۱۳۸۹ منظور
خواهد شد، همچنین تمامی واردات سال ۸۷-۸۸ مرزنشینان برنج خوراکی بوده است.

کرمانشاه، بلوار شهید بهشتی، شماره ۵۳۵
تلفن: ۵۱ - ۴۱ - ۸۲۲۸۱۳۱
www.krccim.ir
info@krccim.ir